

§146

Framtida organisation för Länstrafiken i Jämtlands län AB (RS/224/2019)

Sammanfattning

Vid regionfullmäktiges sammanträde den 13 februari 2019, § 10, fick regionstyrelsen i uppdrag att utreda framtida organisation, finansiering och utveckling av kollektivtrafiken i länet, med utgångspunkt att verksamheten på sikt flyttas in i förvaltningen. Uppdraget skulle återredovisas till regionfullmäktige senast i oktober 2019.

Uppdragets har delats upp så att utredning av kollektivtrafikens utveckling i länet och tätorten görs separat och redovisas vid annat tillfälle. Konsultföretaget Claesson & partners har genomfört utredningen kring Länstrafiken i Jämtlands län AB:s framtida organisation. Utredningen redovisades för regionstyrelsen den 27 augusti 2019.

I utredningen presenteras två alternativ; att verksamheten organiseras under regionala utvecklingsnämnden eller att verksamheten organiseras under en ny renodlad kollektivtrafiknämnd. Utredarna pekar på att en organisering under befintlig nämnd ger en tydlig struktur, men att det kan påverka beslutsprocessen negativt. En renodlad kollektivtrafiknämnd anses öka förutsättningarna för en effektivare beslutsprocess och högre trafikkompetens i nämnden, men driver kostnader för administration. Av de två alternativen föreslår utredarna att en kollektivtrafiknämnd inrättas, där all verksamhet som berör kollektivtrafiken i regionen samlas. Detta innebär även de uppgifter som kommer av regionens ansvar som regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) som idag är organiserade under regionala utvecklingsnämnden.

Utredningens analys av för- och nackdelar med olika alternativ finner att fördelarna överväger för att en kollektivtrafiknämnd inrättas. Detta motiveras med att regionala utvecklingsnämnden redan har ett digert område att omfatta och det bedöms svårare att bygga upp en spetskompetens kring trafikfrågorna där. Man anger också att en kollektivtrafiknämnd innebär en effektivare beredning av ärenden och snabbare beslut jämfört med att organisera verksamheten under regionala utvecklingsnämnden.

Regionstyrelsen delar utredarnas analys gällande förutsättningarna för att bygga spetskompetens inom den politiska organisationen, men ser inte inrättande av en ny nämnd som den enda tänkbara lösningen. Styrelsen ställer sig också frågande till att beslutsprocessen skulle kunna effektiviseras avsevärt inom en egen nämnd, då regionen har en gemensam ärendehanteringsprocess som är lika för alla nämnder. Regionstyrelsen föreslår därför ett annat alternativ som inte tas upp i utredningen, och som inte heller medför lika omfattande organisationsförändringar som kommer av inrättande av en ny nämnd. Styrelsen föreslår att Länstrafikens verksamhet organiseras under regionala utvecklingsnämnden, samt att ett utskott för kollektivtrafikfrågor inrättas under nämnden. På så vis kan nämnden på ett bättre sätt bygga spetskompetens kring kollektivtrafikfrågor, där utskottet får tid och möjlighet till

fördjupning, omvärldsbevakning och långsiktigt strategiskt arbete kring framtidens kollektivtrafik och dess utmaningar.

I utredningen finns även förslag kring hur verksamheten ska organiseras i förvaltningsorganisationen. Utredningen föreslår att Länstrafikens verksamhet organiseras i ett eget område, där all verksamhet som berör kollektivtrafiken i regionen samlas. Utredningens överväganden är bland annat att Länstrafikens nuvarande organisation bedöms vara effektiv sett till antalet anställda i jämförelse med motsvarande organisation i andra regioner. Man arbetar tvärfunktionellt och har utvecklat flerfunktionella kompetenser. Utredningen bedömer att det är viktigt att i ett inledande skede bevara verksamhetens enheter intakta, för att bibehålla leverans kvalitet och viktiga nyckelpersoner i verksamheten. Vissa processer och arbetsuppgifter kan flyttas till regionstaben, exempelvis inom IT, ekonomi, lön, diarium och arkiv. Tid kan därigenom frigöras för kärnverksamheten och det strategiska utvecklings- och analysarbetet, men innebär istället en ökad belastning på regionstabens funktioner. Utredningen har inte kunnat identifiera några större effektiviseringar som skulle kunna ge ekonomiska besparingar. De kostnader som finns idag kopplat till bolagets styrelse kommer istället att behöva överföras till förtroendemannabudgeten för att täcka ökade arvodeskostnader som en följd av en utökad politisk organisation.

Utredningen presenterar även en genomförandeplan, där Länstrafikens verksamhet föreslås övergå i förvaltning från 1 januari 2020. Regionstyrelsen anser att detta är väldigt kort tid för att på ett bra sätt kunna förbereda för en verksamhetsövergång och kunna dra nytta av de samordningsvinster som identifierats för bland annat stödfunktioner. Regionstyrelsen föreslår istället att verksamheten flyttas in i förvaltning från den 1 juli 2020.

Länstrafikbolaget bedriver sin verksamhet genom upphandling och har ett stort antal avtal att förvalta. Överföring av avtal kräver en omfattande utredning och administration i syfte att säkerställa att inte några rättigheter går förlorade. Det vanliga förfarandet, som rekommenderas, är att när verksamhet i länstrafikbolaget har lagts i förvaltning har bolaget behållits vilande som avtalspart. En överföring av avtal görs successivt när avtalen löper ut och bolaget avvecklas om något år.

Sammanfattningsvis kommer regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige följande:

1. Verksamheten i bolaget Länstrafiken i Jämtlands län AB överförs till förvaltning från 1 juli 2020, och organiseras under regionala utvecklingsnämnden.
2. Ett utskott för kollektivtrafikfrågor inrättas under regionala utvecklingsnämnden, bestående av fem ledamöter och fem ersättare.
3. Bolaget Länstrafiken i Jämtlands län AB behålls som avtalspart och avvecklas vid en senare tidpunkt.
4. Regionstyrelsen får i uppdrag att inför överföring av verksamheten ta fram förslag på reviderat reglemente för regionala utvecklingsnämnden, samt övriga aktuella styrdokument som berörs av organisationsförändringen.

Då regionstyrelsens förslag till framtida organisation för kollektivtrafiken påverkar regionala utvecklingsnämndens uppdrag, organisation och verksamhetsområden vill regionstyrelsen inhämta nämndens synpunkter innan förslaget överlämnas till regionfullmäktige för beslut.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens förslag till fullmäktige om framtida organisation för Länstrafiken i Jämtland AB lämnas till regionala utvecklingsnämnden för yttrande.

Yrkanden

Anton Hammar (S) yrkar i första hand på återremiss med följande motivering:
"Förslaget om framtida organisation för Länstrafiken ska tas upp för diskussion mellan samtliga partier innan förslaget skickas på remiss till regionala utvecklingsnämnden."

Och i andra hand avslag på punkterna 1, 2 och 4 i förslaget.

Elin Hoffner (V) yrkar bifall till Anton Hammars återremissyrkande och avslagsyrkande.

Lennart Ledin (L), Marcus Danielsson (SD), Anton Nordqvist (MP) och Britt Carlsson (S) yttrar sig.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden ställer proposition på Anton Hammars yrkande om avslag till punkterna 1, 2 och 4 och finner det avslaget.

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag och finner det antaget.

Beslut

Regionstyrelsens förslag till fullmäktige om framtida organisation för Länstrafiken i Jämtland AB lämnas till regionala utvecklingsnämnden för yttrande.

Reservationer

Anton Hammar (S), Jenny Sellsve (S), David Adervall (S), Britt Carlsson (S), Bengt Bergqvist (S) och Elin Hoffner (V) reserverar sig till förmån för Anton Hammars yrkanden.

Expedieras till

Regionala utvecklingsnämnden

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Framtida organisation för Länstrafiken i Jämtlands län AB

- Slutrapport - Utredning av Länstrafikens framtida organisation
- §10 Regionfullmäktige Svar på motion från Lennart Ledin (L) om att avveckla Länstrafiken i Jämtlands län AB och överföra verksamheten till regionala utvecklingsnämnden